

ע"פ 2252/11-14 - יעקב משעלי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט
לפני כבוד השופט רפאל יעקובי, כבוד השופט רם וינוגרד, כבוד השופטת עירית כהן

ע"פ 2252-11-14

המערער:

יעקב משעלי

ע"י ב"כ עו"ד משה יוחאי

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד נורית בלובשטיין

מפרקליטות מחוז ירושלים

פסק - דין

ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כבוד השופט י' שמעוני, שופט בכיר) שהרשיע את המערער בעבירות של איומים, החזקת סכין שלא כדין, נהיגה ברכב ללא רישיון, התחזות כאדם אחר והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו.

על פי עובדות כתב האישום, בהן הורשע המערער לאחר ניהול הוכחות, נטל המערער, ביום 16.10.10, את רישיון הנהיגה של אחיו ונהג ברכב שבבעלות חברו מבלי שהיה ברשותו רישיון נהיגה תקף. בסביבות השעה 22:20 נסע המערער ברח' גולומב בירושלים בסמוך למתלון. המתלון המתין בתחנת אוטובוס. המערער עצר את רכבו ללא הרחק מהתחנה, ולאחר דקות מספר התקרב עם רכבו לתחנה. המתלון החווה בידיו לכיוון המערער לברר מדוע התקרב. אז יצא המערער מרכבו, ניגש אל המתלון ואיים עליו באומרו, בין היתר, "מה אתה רוצה, אני זוכר אותך, אני יודע מי אתה, אם אתה לא אומר לי את האמת אני מכסח אותך במקום". לאחר מכן הוציא המערער סכין מכיסו, פתח אותה ואיים על המתלון כי ידקור אותו אם לא יאמר לו את האמת. לאחר דברים אלה עזב המערער את המקום. כ-20 דקות לאחר מכן נעצר המערער על ידי שוטרים במרכז העיר במסגרת בדיקה שגרית והזדהה בפניהם כאחיו, בעל רישיון הנהיגה. בדיעבד מתברר כי אחיו נעצר זמן קצר קודם לכן והציג העתק של רישיון הנהיגה שהיה בידי המערער.

בית המשפט קמא הרשיע את המערער בכל המיוחס לו בכתב האישום, למעט עבירה של גניבת רישיון הנהיגה שיוחסה לו בכתב האישום. הכרעת הדין התבססה על עדויות המתלון והמערער, ועל האמון שרחש בית המשפט קמא לעדות המתלון אל מול התרשמותו השלילית מעדותו של המערער.

במסגרת גזר הדין ציין בית המשפט קמא כי המערער הוא פסול נהיגה מאז שנת 2008 בשל "אי-התאמה אישיותית לנהיגה בטוחה". לחובתו עבר פלילי עשיר, והרשעתו האחרונה היא משנת 2012. תסקירי שירות המבחן שנערכו בעניינו לא היו חיוביים, והממונה על עבודות השירות לא המליץ על השמתו בעבודות שירות בשל ניסיון שלילי ביותר מהעבר. על רקע כל אלה גזר בית המשפט קמא על המערער עונש של חמישה חודשי מאסר בפועל, עונש מאסר על תנאי, קנס

ופיצוי.

המערער טוען שעל אף קביעות המהימנות של בית המשפט קמא יש להתערב בהכרעות העובדתיות. הוא טוען כי קביעותיו של בית המשפט קמא בנוגע לסתירות שנמצאו לכאורה בעדותו לא נומקו ולא פורטו; בית המשפט קמא התעלם מהשוני בגרסאותיו של המתלון בנוגע לשאלה אם המערער החזיק סכין במהלך האירוע, ולא התייחס כלל לשאלה אם מדובר אכן בסכין כמשמעה בחוק העונשין, התשל"ז-1977; בית המשפט קמא התעלם מכך שהמתלון לא זכר בעדותו את תוכן האיומים שמסר במשטרה; והתעלם מסתירות שנפלו בעדותו של המתלון. אשר לגזר הדין, טען המערער כי חומרת הענישה אינה הולמת את נסיבותיו האישיות, ובפרט את מצבו הרפואי, ולא ניתן משקל לרצונו לשקם את חייו.

ככל שהדברים אמורים בהכרעת הדין, הגענו לכלל מסקנה לפיה יש מקום להתערב בהרשעת המערער בעבירה של החזקת סכין בלבד, ואין מקום להתערבות ביתר הקביעות שבהכרעת הדין. קביעותיו של בית המשפט קמא הושתתו בעיקרן על קביעות של עובדה ומהימנות שאין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בהן. גם נסיבותיו הכלליות של האירוע תומכות במידה רבה בגרסת המתלון. המערער עצמו העיד כי יצא מרכבו וניגש אל המתלון, שאינו מוכר לו כלל ועיקר, כדי להעיר לו על כך שהסתכל עליו והתחיל לצחוק (עמ' 15-16 לפרוטוקול). עדות זו, כשהיא משתלבת במעשיו של המתלון, שאינו תושב ירושלים אך מצא לנכון לשים פעמיו מיד לאחר האירוע לתחנת המשטרה כדי להתלון על מעשיו של המערער, היא בגדר תמיכה ממשית בגרסת המתלון בנוגע לאיומים שהשמיע כלפיו המערער. המתלון זיהה את המערער בכניסה לתחנת המשטרה, לאחר שזה נעצר כשהוא נוהג ללא רישיון נהיגה, ומסר לשוטרים באופן מידי כי זה האדם שאיים עליו. גרסאות המתלון ומעשיו בזמן אמת מעידים על הלך רוחו ויש בהם כדי לתרום למסקנה העובדתית אליה הגיע בית המשפט קמא על יסוד הראיות שהוצגו לפניו.

אשר לעבירה של החזקת הסכין שלא כדין, בית המשפט קמא לא בחן את עקביות גרסת המתלון ביחס לעבירה זו באופן ספציפי, אלא התייחס באופן כללי לעדותו של המתלון וציין לגביה כי היתה "עקבית, אחידה ומשכנעת". אנו סבורים כי לא ניתן לומר דברים כאלה בכל הקשור להחזקת הסכין, כפי שיפורט להלן.

בהודעת המתלון במשטרה מסר כי המערער "הוציא סכין פרפר מהכיס, הסכין היתה סגורה, הוא פתח אותה ואמר לי..." (נ/3). בשיחת רענון שקיים הפרקליט עם המתלון ביום 12.9.11, מסר לו המתלון שבהודעתו נפלה טעות "והוא לא אמר שלנאשם היתה סכין או כי הנאשם איים עליו עם סכין, אלא אמר רק כי הנאשם החזיק את ידו בתוך הכיס ונראה כי הוא רוצה להוציא משהו מהכיס" (נ/1). במזכר נוסף מאותו יום תיעד הפרקליט שיחה עם פרקליטה ששוחחה עם המתלון בעבר, במסגרתה חזר על גרסתו במשטרה לפיה המערער החזיק סכין ואיים באמצעותה עליו. הוא ציין כי המתלון מסר לפרקליטים שהוא "חושש מלהגיע ולהעיד בבית המשפט כנגד הנאשם מחשש כי יבולע לו" (נ/2). בעדותו בבית המשפט חזר המתלון לגרסה לפיה הוציא המערער סכין מכיסו, אלא שלפי גרסה זו המערער לא פתח את הסכין (עמ' 6, שורות 16-17 לפרוטוקול). הוא ציין כי "היד שלו היתה בכיס והוא הוציא משם משהו שנראה ודומה לסכין פרפר סגור" (שם, שורות 5-6). גם בהמשך הדברים מסר המתלון "אני לא יכול להיות בטוח במאה אחוז שמדובר בסכין, אבל זה נראה כך מתוך החושך שהיה שם" (עמ' 10 לפרוטוקול, שורות 4-5). הוא הבהיר שהאמירה בהודעתו לפיה פתח את הסכין נבעה מחוסר הבנה של כותב ההודעה, ככל הנראה בשל פערי שפה (שם, שורות 29-30).

גרסאותיו הסותרות של המתלונן, והעובדה שגם כאשר חזר המתלונן לטעון כי המערער שלף דבר-מה הנחזה להיות כסכין לא טען בוודאות מלאה שמדובר בסכין, ואת הלהב עצמו לא ראה כלל, די בהם כדי להקים ספק סביר בנוגע לעבירה של החזקת סכין. לפיכך, יש לזכות את המערער מעבירה זו.

אשר לגזר הדין, יש לומר כי לנוכח מכלול העבירות שבהן הורשע המערער, העונש שהושת עליו הולם ואף מקל. בנסיבות אלה ספק אם היה מקום להפחית מעונשו של המערער בעקבות הזיכוי מעבירת החזקת הסכין. על אף זאת הגענו לכלל מסקנה שיש מקום להקלה מסוימת בעונש, שתיתן ביטוי לזיכוי החלקי האמור. לפיכך, יועמד עונש המאסר בפועל על תקופה של ארבעה חודשים חלף התקופה של חמישה חודשים שנקבעה בגזר הדין. ביתר חלקי גזר הדין לא יחול שינוי, למעט המאסר על תנאי שלא יתייחס לעבירה של החזקת סכין.

המערער ביקש בטיעוניו כי ישלח פעם נוספת לממונה על עבודות השירות כדי לבדוק את התאמתו לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות. אין מקום לעשות כן במקרה דנא, כאשר מדובר במי ששירות המבחן לא יצא בהמלצה חיובית לגביו (הן בתסקיר מיום 25.3.14 והן בתסקיר המשלים מיום 14.7.14). הממונה על עבודות השירות הבהיר כי בעבר לא ביצע את המוטל עליו, תפקד בצורה לקויה ביותר בתקופת ביצוע עבודות שירות ו"חוות דעת מפקח האזור אודותיו הינה שלילית ביותר". הוא הוסיף וציין שהמערער התקשה מאוד לקבל מרות וסמכות של הממונה ושל המעבידים, דבר שהביא לכך שהחליף מקומות עבודה רבים במסגרת ריצוי העונש בעבודות שירות. על רקע חוות דעת אלה, שחלקן נכתבו בחודשים האחרונים, ולנוכח מה שנאמר לעיל לגבי העונש בכללותו, אין מקום להפנות את עניינו של המערער פעם נוספת לממונה על עבודות השירות. אשר לטענות בעניין מצבו הרפואי של המערער, אין בהן כשלעצמן כדי להצדיק בחינה נוספת של התאמתו של המערער לעבודות שירות. אלה ייבחנו על ידי רופא בית הכלא בעת מאסרו.

המערער יתייצב לריצוי מאסרו ביום 8.2.15 עד השעה 09:00 בבית המעצר ניצן.

המזכירות תשלח העתקים מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"א טבת תשע"ה, 12 בינואר 2015, בהעדר.

עירית כהן, שופטת

רם וינוגרד, שופט

רפאל יעקובי, שופט